

La conjuntura econòmica de Barcelona

Desembre de 2017

21 de desembre de 2017

B
BC
BN

Síntesi	PIB	Mercat de Treball	Empresa	Turisme	Construcció i immobiliari	Consum	Transports
---------	-----	-------------------	---------	---------	---------------------------	--------	------------

Síntesi

A punt d'acabar l'any, l'economia mundial manté...

...un ritme de creixement similar al d'uns mesos enrere i superior al previst abans de l'estiu. Segons el darrer informe de l'OCDE, l'economia mundial avança al ritme més elevat des del 2010, però, a diferència de llavors, els ritmes de creixement per països són més homogenis. A l'igual que van fer la Comissió Europea i l'FMI, aquest organisme ha elevat una dècima el creixement del PIB mundial per enguany, fins el 3,6%, i per 2018, fins el 3,7%. I ho ha fet atenent a la millora d'indicadors de producció i confiança econòmica de la zona euro, Estats Units i Japó. Per grans blocs, la previsió per 2017 per a les economies desenvolupades és del 2,4%, mentre que pels països emergents és d'un 4,6%. Aquest reforçament del creixement sembla esquivar els seriosos esculls geopolítics d'abast global i local, als que cal afegir desequilibris diversos, sobretot de naturalesa financera i fiscal.

Europa ha viscut 2017 marcada per un renovat impuls dels indicadors econòmics i pel pessimisme...

...als àmbits polític i social. El retorn de tots els països de la UE a taxes de creixement positives ofereix millores clares en termes d'ocupació o consum, amb una inflació sota control, un euro lleugerament reforçat enfront del dòlar i un augment de la confiança en un context favorable d'accés al finançament. Però, a l'ombra del Brexit i la difícil negociació de trencament, a Europa ha arrelat un sentiment de por i desencant que esquinça la confiança en el projecte comú, justament quan acaba de celebrar el 60è aniversari, resultat de la constatació de la dificultat per resoldre crisis de manera conjunta (refugiats, seguretat, lluita contra el terrorisme, desigualtat, empobriment dels treballadors, política mediambiental...) i l'auge del populisme.

A Espanya, els indicadors econòmics segueixen presentant...

...un perfil d'expansió sostinguda que enllaça quatre anys de creixement robust, si bé darrerament s'apunten alguns indicis d'alentiment en la demanda de les llars. L'expansió es recolza en el dinamisme del consum privat, de la demanda externa i de la inversió en equipament, i es trasllada a una millora progressiva dels indicadors de mercat laboral via augment de l'ocupació. Pel cantó favorable, l'economia espanyola es continua beneficiant del manteniment de la política expansiva del BCE i del context econòmic favorable a l'exterior; pel cantó de les limitacions, encara és aviat per valorar l'impacte de la crisi política catalana en l'economia espanyola.

Les xifres més recents corresponents a Barcelona dibuixen...

...una conjuntura econòmica dominada per la inèrcia expansiva dels darrers anys i la "zona de confort" que proporciona un context espanyol i europeu de creixement econòmic. L'impacte derivat de la incertesa per la situació política es fa difícil de mesurar perquè ni es disposa de prou informació ni està clar quan es podrà donar per superada, però durant les darreres setmanes l'economia ha tingut una presència rellevant que s'ha presentat molt polaritzada: entre el relat catastrofista i el dels avantatges de la sobirania econòmica. A punt de tancar l'any, les dades del mercat laboral semblen confirmar una certa desacceleració, més intensa a la capital que a la resta del país. La constitució de societats mercantils cau amb força i la matriculació de vehicles per a usos comercials i industrials evoluciona igualment a la baixa. Les transaccions immobiliàries s'alenteixen. El tràfic de passatgers pel port i aeroport perd empena en alguns casos i evoluciona a la baixa en d'altres. El fort creixement del tràfic comercial portuari, que sembla anar a contracorrent, respon bàsicament a la reactivació del comerç internacional i no tant a la situació interna. Tot apunta a un tancament d'any molt més contingut que el de 2016.

Nota: Els valors dels gràfics destacats i en % corresponen a la variació interanual de la darrera dada disponible.

Font: Elaborat a partir de dades de l'Ajuntament de Barcelona, de l'INE, AENA, APB, DGT, Sec. d'Estat de Comerç, Cambra de Comerç, ATM, Idealista, Secretaria d'Habitatge i Millora Urbana i Dep. Empresa i Ocupació de la Generalitat.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

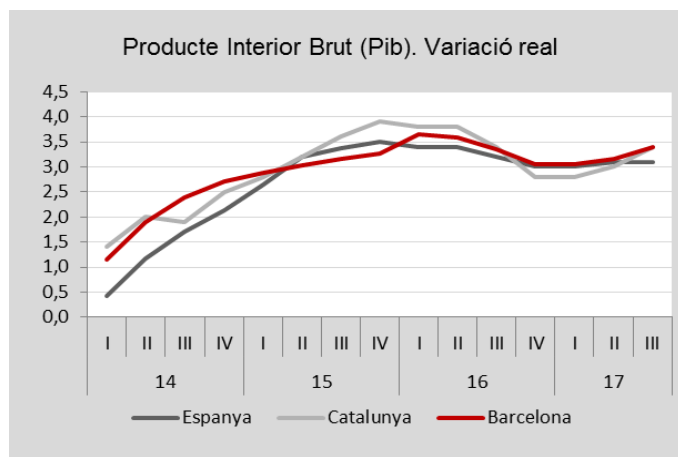
Turisme

Construcció
i immobiliari

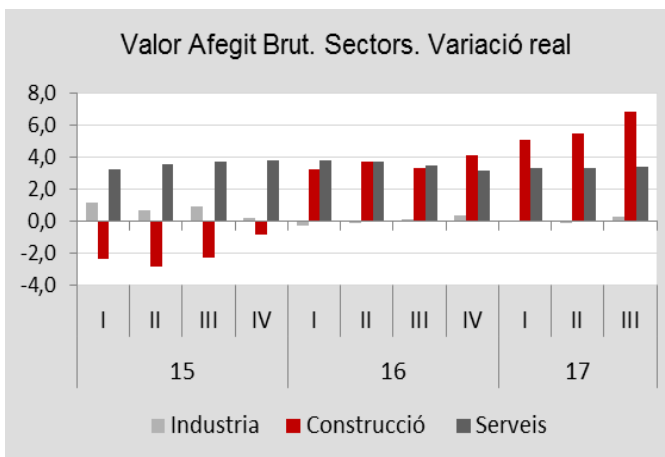
Consum

Transports

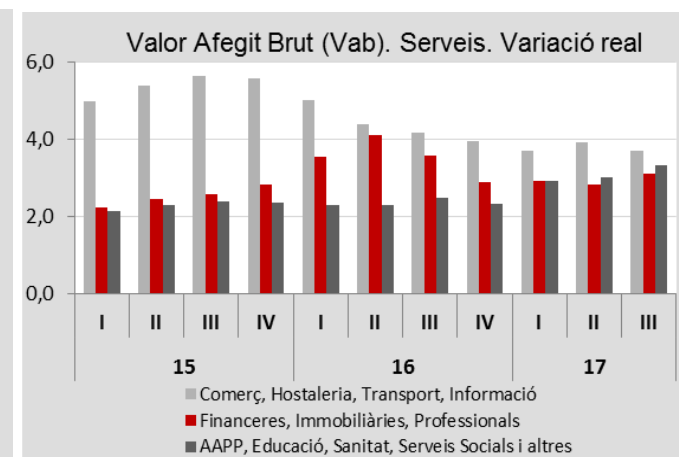
PIB. VAB sectorial

El PIB del municipi de Barcelona es va incrementar en el tercer trimestre de 2017 en un **3,4% (en termes reals) respecte al mateix trimestre de l'any anterior**, segons estimacions del Gabinet Tècnic de Programació (GTP) de l'Ajuntament de Barcelona. Aquest creixement és similar al de Catalunya i tres dècimes superior al d'Espanya (3,1%).

El sector de la Construcció és el que més destaca en aquest trimestre, amb una taxa de creixement del 6,9%. Tanmateix és el sector Serveis, amb una taxa del 3,4% interanual, el que més contribueix a la dinàmica econòmica de la ciutat, pel pes que té a l'estructura econòmica barcelonina (prop del 90%). La Indústria presenta taxes properes al creixement zero.

Les Activitats de Comerç, Hostaleria, Transport i Informació, tornen a ser les més dinàmiques del conjunt del sector Serveis, amb una variació interanual del 3,7%. D'aquestes activitats la que més creix és la branca d'Informació i Comunicacions. El subsector de les Activitats Financeres, Immobiliàries i Professionals, creix a una taxa del 3,1%. Com ha passat en els darrers trimestres, les taxes negatives del sector Financer són compensades per la dinàmica de les Activitats Professionals (per sobre del 6,5%). Les Administracions Públiques, Educació, Sanitat, Serveis Socials i altres, tenen una taxa del 3,3%, amb una tendència de creixement al llarg dels darrers trimestres.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

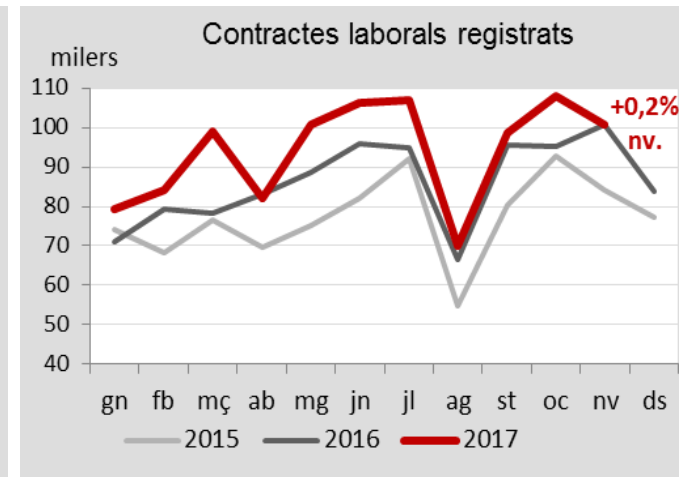
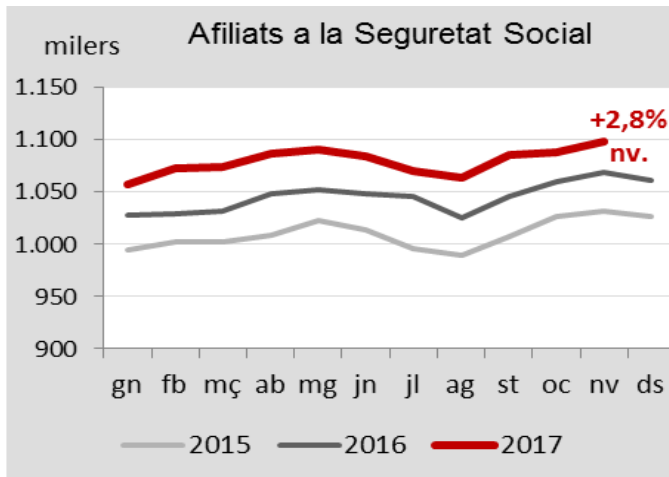
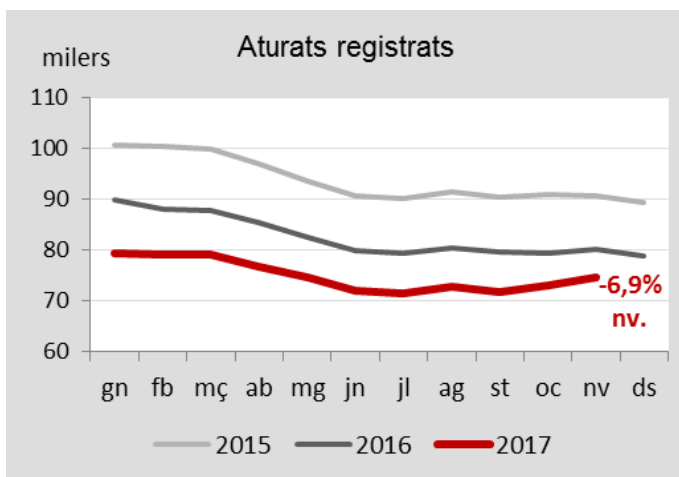
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Mercat de Treball

El ritme de millora de l'atur registrat es desaccelera. El mes de novembre tanca amb 74.642 persones al SOC, amb un repunt de prop de 1.600 actius respecte a l'octubre, equivalent a una taxa mensual (+2,2%) que no s'observava des de l'inici de 2012. En relació amb un any enrere, fins a 5.575 persones han sortit de l'atur i el potencial de millora és notable encara, ja que l'actual nivell és gairebé un 50% superior als mínims de deu anys enrere. Però el ritme de descens interanual (-6,9%) ha estat el més baix des de l'estiu de 2014, i inferior també al del conjunt de Catalunya (-8,8%). L'evolució segueix sent més favorable al col·lectiu masculí, amb una reducció (-8,8% interanual) superior a la del col·lectiu femení (-5,3%), que representa el 54,1% de l'atur registrat.

El mes de novembre es manté la tendència alcista del nombre de llocs de treball localitzats a Barcelona, fet que, juntament amb el repunt del bimestre anterior, suposa recuperar amb escreix el nombre d'afiliats perduts durant els mesos d'estiu. El total de 1.098.024 persones afiliades a la Seguretat Social, 29.900 més que un any enrere, ens retorna als nivells d'ocupació existents durant el primer semestre de 2008, abans de la crisi. Després de quatre anys de creixement interanual sostingut, el ritme d'augment de l'ocupació ha estat més moderat que el registrat al conjunt de Catalunya (+3,4%) i Espanya (+3,6%). El nombre d'autònoms, un total de 119.600 treballadors, ha augmentat moderadament els darrers mesos, i en termes interanuals presenta un alça de l'1,2%, menys intensa que la del règim general (+3,2%).

Al repunt de la contractació en el mes d'octubre ha seguit l'estabilització durant el novembre, amb una xifra que, com un any enrere, ha tornat a superar els 100.000 contractes. Més enllà de les oscil·lacions mensuals, la contractació acumulada al llarg dels primers onze mesos de l'any, un total de 1.035.800 contractes, suposa un nou màxim històric, superant el total de contractes registrats per tot l'any 2016. L'avanç del 9,1% interanual ha estat superior al registrat al conjunt de Catalunya (+7,5%) i Espanya (+8,6%), però lleument més moderat que el d'un any enrere. Per altra banda, el ritme de creixement dels contractes temporals (+8,8%) escurça distàncies amb el que registra la contractació indefinida, que segueix liderant el creixement (+11%), però representa només el 14,2% del total de la nova ocupació.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

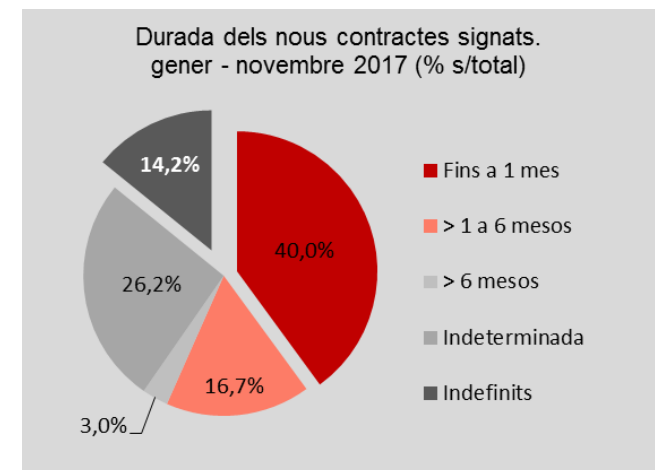
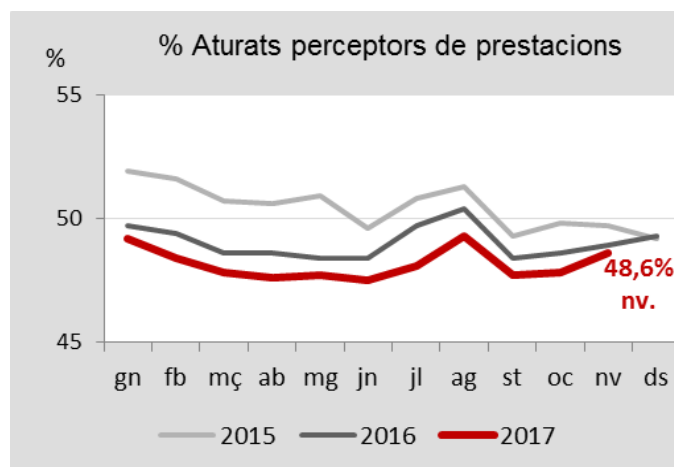
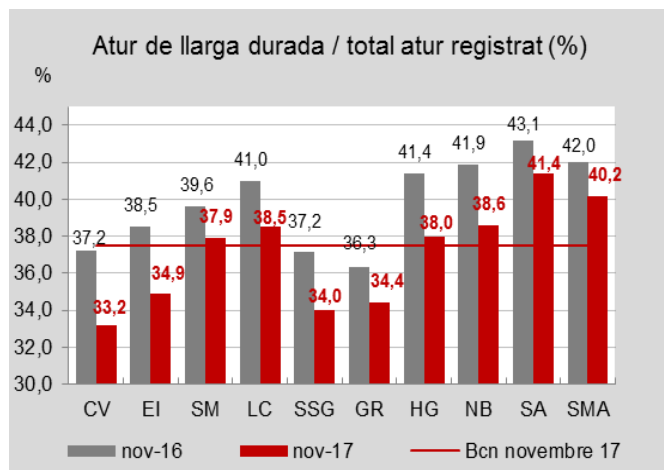
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Treball i Cohesió Social

La correcció de les desigualtats té un llarg camí a recórrer, ja que encara són molt importants a nivell territorial. L'estimació del pes de l'atur en relació amb la població de 16 a 64 anys ha estat del 7,1% de mitjana a la ciutat al novembre, i amb el repunt mensual s'incrementa el nombre de barris on el percentatge supera el 10%, la major part dels quals es concentra a Nou Barris, arribant fins a gairebé el 15% a alguns dels més poblats, com ara Ciutat Meridiana. Respecte a l'atur de llarga durada, les persones que porten 12 mesos o més sense treballar a Barcelona són encara prop de 28.000 (37,5% del total), malgrat la reducció del darrer any, de gairebé 4.300 persones. Ciutat Vella presenta el percentatge més baix en atur de llarga durada, mentre que Sant Andreu i Sant Martí superen el 40%.

L'augment de l'atur durant el darrer bimestre empeny lleugerament a l'alça la taxa de cobertura de les prestacions, tanmateix es manté per sota del 50% de forma sostinguda des de fa més d'un any. D'aquesta manera, una de cada dues persones que actualment estan a l'atur no percep cap mena de prestació o subsidi, situació que pateix de ple el col·lectiu d'aturats de molt llarga durada, dotar de major estabilitat els treballadors amb contracte que porten dos anys o més a l'atur. Malgrat que la millora de la conjuntura ha incidit en la reducció d'aquest tipus d'atur de caràcter més estructural -gairebé 2.700 persones menys el darrer any-, el col·lectiu el formen 17.900 actius, que tan sols en determinats supòsits poden rebre un salari mitjà de 30.888 €/any l'any 2016, un 71% superior al salari dels treballadors temporals, que va ser de 6 de cada 10 persones en aquesta situació són dones, i de mitjana de 18.038 €/any, i en el cas de les dones, de gairebé 3 de cada 4 actius té més de 50 anys.

L'assoliment de xifres rècord de contractació obeeix a la proliferació de contractes temporals de molt curta durada: els més emprats, 4 de cada 10 contractes registrats, són com a molt de 30 dies, i aquesta modalitat ha incrementat el seu pes relatiu en gairebé 5 punts al llarg del darrer any. La revisió de l'actual normativa hauria de dotar de major estabilitat els treballadors amb contractes precaris, donat que el tipus de contractació és un dels elements que més condicionen el nivell salarial. Segons l'explotació de la MCVL de l'INSS per Barcelona, els treballadors amb contracte indefinit van percebre l'any 2016, un 71% superior al salari dels treballadors temporals, que va ser de 17.719 €/any.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball**Empresa**

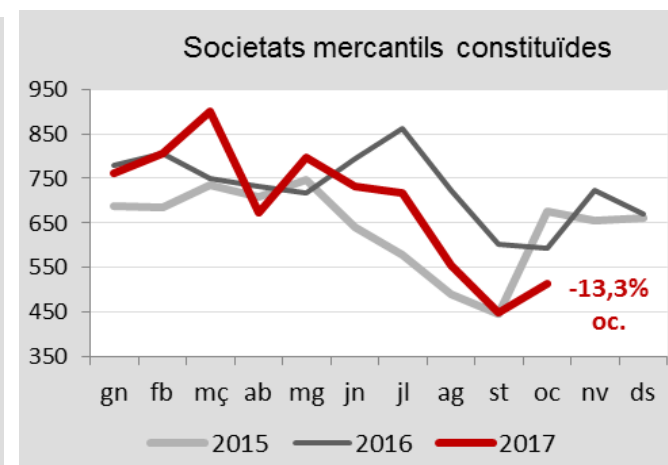
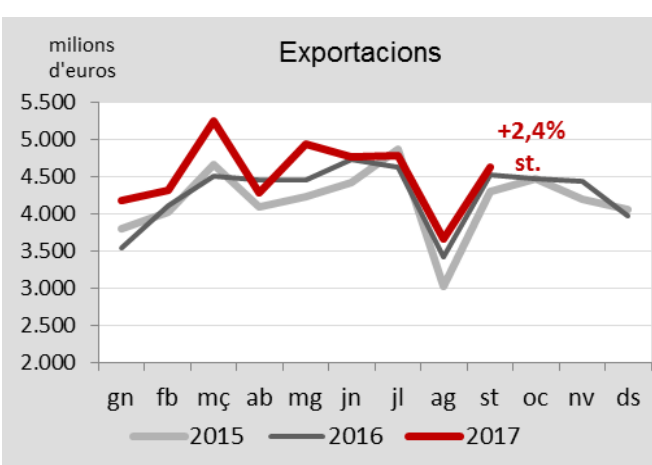
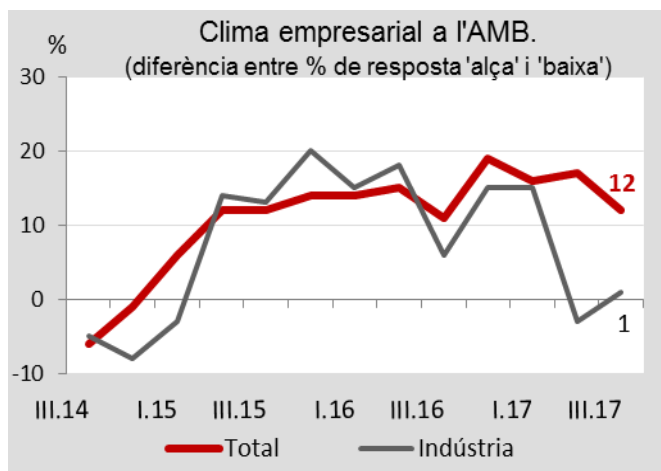
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Empresa

La marxa dels negocis segueix essent positiva des del 1r. trimestre de 2015, cosa que reflecteix la consolidació de la recuperació econòmica en l'àmbit empresarial. Amb tot, al 3r. trimestre de 2017 s'observa un lleu empitjorament respecte al trimestre anterior, segons l'enquesta realitzada a finals de setembre a 975 empreses localitzades a l'AMB. L'evolució ha estat positiva a tots els sectors i millora respecte a un any enrere, excepte a la indústria. Les perspectives pel 4rt. trimestre de 2017 també són favorables tant a l'AMB (amb un saldo positiu del 17%) com al conjunt de Catalunya (15%), tot i que el saldo es modera respecte als trimestres anteriors.

Malgrat la pèrdua de competitivitat que suposa que els preus a Espanya creixin per sobre de la resta de la UE, i l'apreciació de l'euro, que resta atractiu al comerç amb països que tenen altres monedes, el cert és que les exportacions de la província mantenen la senda a l'alça. De tota manera, ho fan a un ritme inferior al que registren a Catalunya (+5,7%) i Espanya (+8,5%), per la desacceleració que presenten les vendes del sector de l'automòbil, que és un dels motors del nostre comerç exterior (20,7% del total). L'acumulat del període comprès entre gener i setembre presenta un nou màxim històric, amb una taxa de variació del 6,3% interanual, també de menor magnitud que la registrada al conjunt de Catalunya (+8,4%) i Espanya (+9,1%).

L'actual situació d'incertesa política sembla haver tingut cert impacte en la constitució de societats mercantils, que per cinquè mes consecutiu a Barcelona presenta a l'octubre una taxa de variació interanual negativa. La taxa és força semblant a la del conjunt de Catalunya (-14,3%) i molt diferent de la d'Espanya, on es registra un lleuger increment (+1,5%). El retrocés d'octubre empeny a la baixa l'acumulat dels primers deu mesos de 2017, un total de 6.900 noves societats, que tanmateix presenta una davallada més moderada (-6,3% interanual) que a la resta d'àmbits: a Catalunya la caiguda ha estat del 13,9% en aquest període, molt més intensa que la d'Espanya (-6,9%).

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

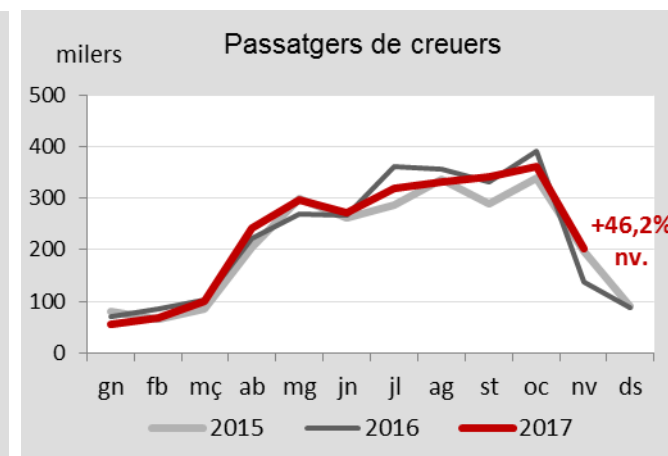
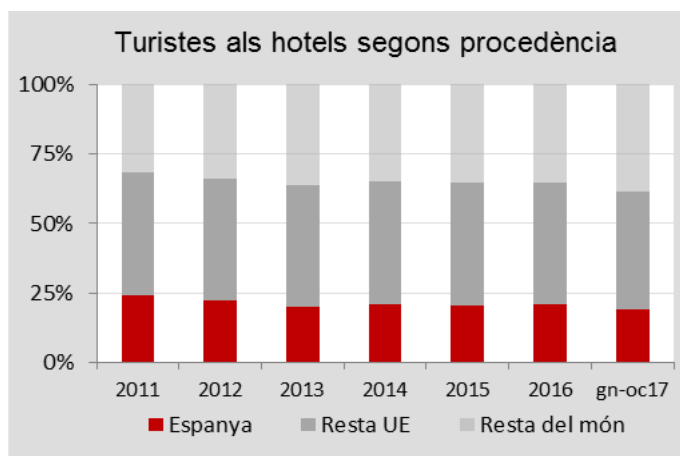
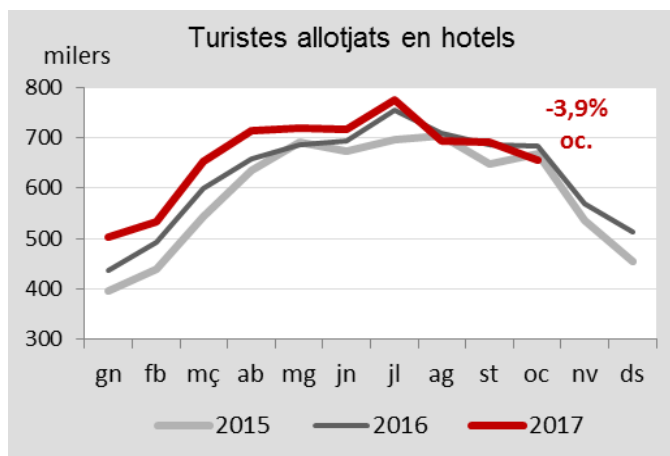
Empresa

TurismeConstrucció
i immobiliari

Consum

Transports

Turisme

Els registres d'activitat hotelera d'octubre confirmen que, després del fort impuls de començament d'any, la frenada viscuda durant l'estiu ha donat pas a una nova etapa, més moderada, de consolidació dels valors assolits. La situació existent a les portes de l'estiu, en clara onada ascendent i en ple debat sobre la saturació d'alguns espais, s'ha capgirat en pocs mesos. Des d'aleshores s'han succeït les vagues a el Prat, els atemptats terroristes, així com la tensió política i social associada a l'1-O i als esdeveniments posteriors. Així, els indicadors d'activitat hotelera s'alineen a l'octubre cap avall: pernoctacions (-6,8%), turistes (-3,9%), preus (-3,4%) i rendibilitat (-11,2%), mentre que a bona part de punts turístics d'Espanya segueix l'expansió. Altres sectors d'activitat associats al turisme (restauració, comerç, visites culturals...) també acusen la retracció de la demanda.

La frenada de l'activitat turística que ha viscut Barcelona durant el darrer tram d'estiu i el que portem de tardor ha estat asimètrica: a l'agost, els atemptats terroristes van dissuadir més la demanda interna (-11,7%) que l'estrangera (-0,4%), mentre que a l'octubre ha estat a la inversa, amb una davallada superior del turisme estranger (-5%). És aviat per valorar l'impacte a mitjà termini dels esdeveniments de la tardor, però a banda de la capacitat de reacció immediata dels turistes amb reserves aèries o hoteleres -cancel·lar o ajornar un viatge és més fàcil si s'està a prop-, la reputació turística s'asenta sobre molts peus, entre d'altres l'estabilitat social o el clima de seguretat. De moment, en el que va d'any un 86% de les pernoctacions les han generades turistes estrangers, amb gran presència d'europaus i, cada cop més, d'asiàtics.

Les dades de creueristes de novembre representen una anomalia en la sèrie anual, amb un creixement mensual molt notable -superior al 40%- que situa la dada mensual en un màxim històric del mes de novembre. El fet excepcional és que aquest repunt trenca la trajectòria baixista de l'any i impulsa l'acumulat anual a xifres semblants a les d'un any enrere. La volatilitat dels darrers tres mesos -en part atribuïble a la situació d'inestabilitat política i social que va induir l'ajornament o la desviació d'algun creuer- fa difícil una valoració conjuntural i aconsella esperar a final d'any, però el que sí sembla clar és que enguany els creuers en trànsit han recuperat impuls, en contraposició amb l'evolució dels creuers amb origen i destinació a Barcelona, que són els que més beneficis econòmics aporten. Els ferris de línies regulars (amb Balears, Nord d'Àfrica i Itàlia) continuen guanyant passatge.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

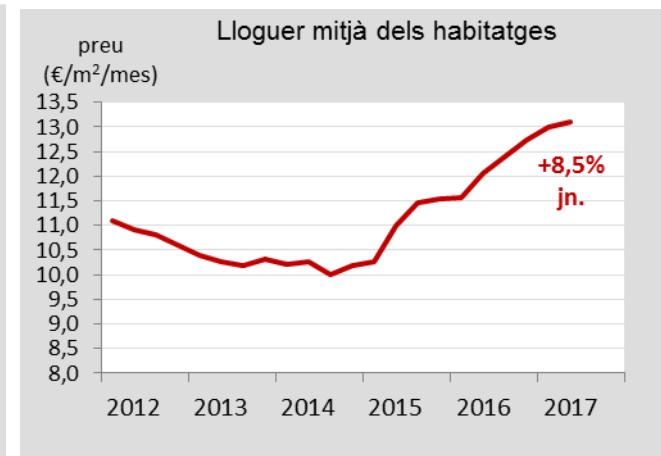
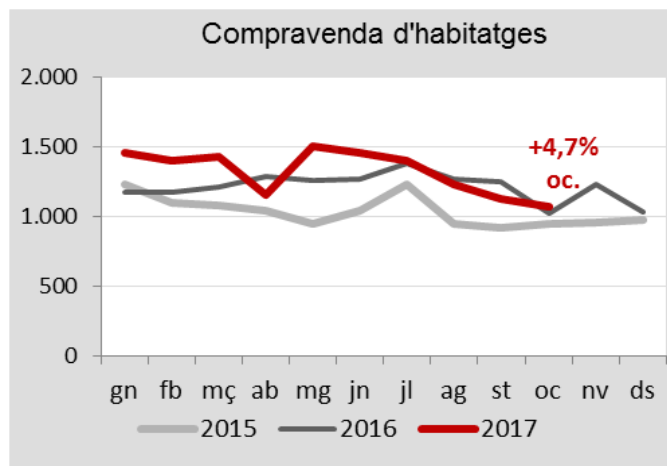
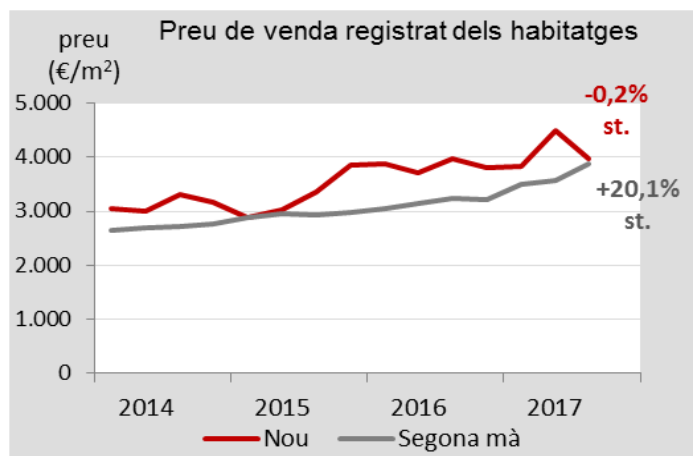
Turisme

**Construcció
i immobiliari**

Consum

Transports

Construcció i mercat immobiliari

La consolidació de la recuperació econòmica -recolzada en una demanda domèstica cada cop més ferma per la millora de l'ocupació- i la normalització del sector financer com a subministrador de crèdit alimenten l'expansió del mercat immobiliari residencial. Les dades de transaccions, preus i hipoteques revelen el dinamisme d'una demanda tant de residents com d'inversors que, en un context d'oferta limitada, tensa els preus a l'alça. Segons les estadístiques registrals, en el tercer trimestre d'enguany els preus dels habitatges usats han igualat els dels nous, un fet que cal relativitzar en un mercat com el barceloní, en què el segment de segona mà és hegemònic a molts barris en quantitat i ubicació. Això explica l'alça del 20% del tercer trimestre, una taxa que probablement se suavitza en el conjunt de l'any i que, en diferents graus, s'estén a tots els districtes.

La compravenda d'habitatges manté a l'octubre la senda descendent a Barcelona per cinquè més consecutiu, després d'un primer semestre de l'any més dinàmic. Les 1.075 operacions inscrites als registres de la propietat suposen un increment interanual inferior al que presenta el conjunt de Catalunya (+12,4%), que a l'octubre s'ha situat a la cua de les CCAA espanyoles, malgrat ser de les que compten amb més operacions i on més pugen els preus. El fort augment de l'activitat a Espanya (+25,7%) ha vingut liderat a l'octubre per la Comunitat de Madrid, que encapçala el ritme de creixement (+50%). Caldrà valorar si la situació d'incertesa política dels darrers mesos ha començat a incidir en el volum d'activitat a casa nostra. L'acumulat dels primers deu mesos de l'any, prop de 13.300 operacions registrades a la ciutat, manté la tendència alcista (+7,8% interanual), per l'impuls de les transmissions al segment de segona mà (+9,1%).

La recuperació de l'economia i del mercat de treball en el darrer trienni ha tingut el corresponent ressò en el revifament del mercat immobiliari de Barcelona, amb un creixent interès de la demanda de lloguer d'habitatge, que ha xocat amb una oferta molt limitada. El resultat d'aquest xoc és un augment de preus generalitzat, que està provocant enormes dificultats als residents per accedir a un contracte de lloguer i fins i tot per mantenir el vigent. Això és especialment impactant en els segments de població més vulnerables econòmicament. També entre els que disposen de feines inestables i/o amb baixes remuneracions. Pràcticament tots els barris registren augments -només se'n salven quatre-, i són especialment intensos als quatre barris de Ciutat Vella, al Poble Sec, a Provençals del Poblenou i a Vallcarca.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

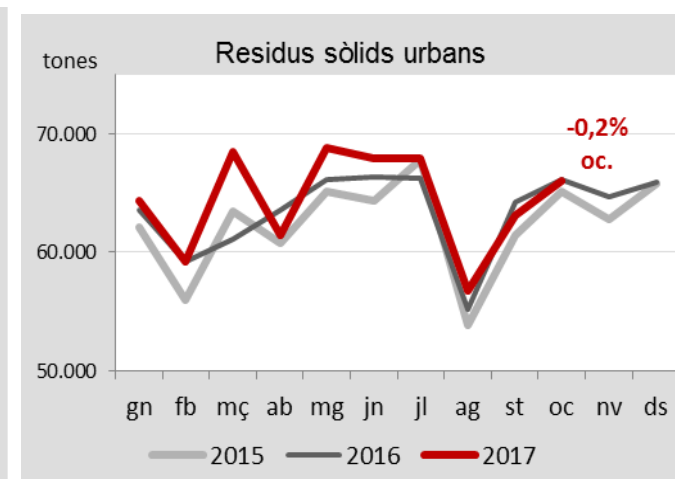
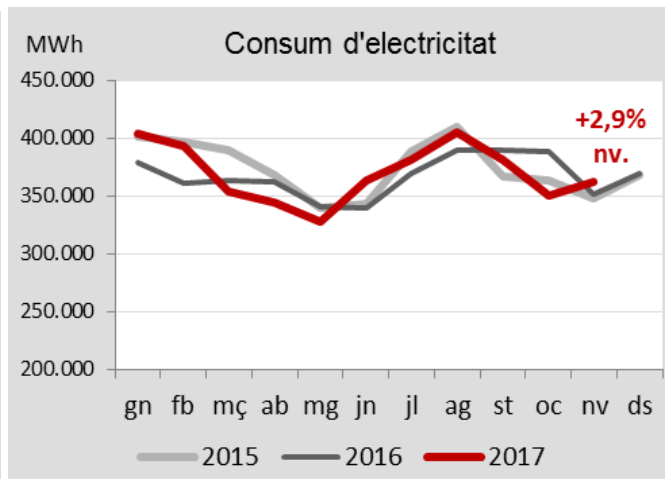
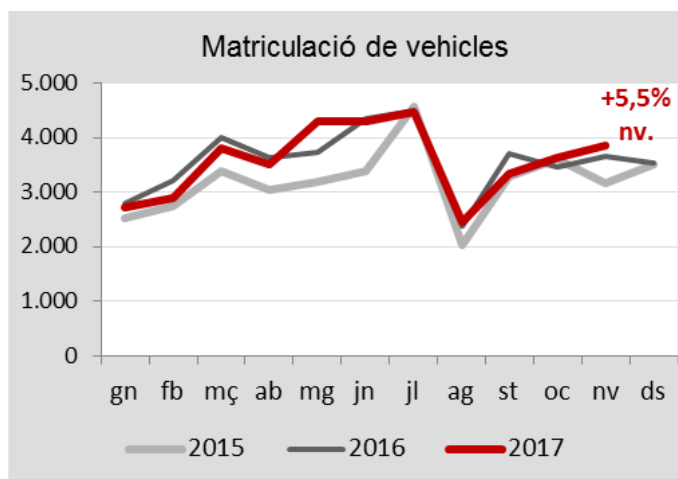
Empresa

Turisme

Construcció
i immobiliari**Consum**

Transports

Consum

Novembre anota un nou ascens interanual en la sèrie de vehicles matriculats a la ciutat, que permet una petita remuntada de l'acumulat anual fins a xifres semblants a les de l'acumulat d'un any enrere. Aquest lleu repunt està protagonitzat pels turismes, perquè tant vehicles comercials com tot terrenys van a la baixa. Més modestament, les motocicletes també han reprès el ritme alcista després de l'estiu, però l'acumulat des de principi d'any segueix una tònica general de descens, perquè pateix la competència de la proliferació de sistemes lleugers de transport motoritzats i no motoritzats. Una part de l'ascens de les vendes de turismes del novembre s'ha recolzat en els incentius als vehicles de tecnologies alternatives (propulsats per gas, electricitat o hidrogen), però l'exigüitat dels ajuts i l'escassa quota de mercat d'aquests vehicles en limiten l'impacte.

Després d'un bimestre a la baixa, el consum elèctric de baixa tensió torna a taxes positives al novembre, amb un increment més intens al segment domèstic (+3,6% interanual) que al productiu (+2,2%). Amb els primers dies de fred, comença un període crític per a les famílies en situació de vulnerabilitat econòmica que no poden fer front a les despeses de subministraments energètics i opten per no encendre radiadors o la calefacció. L'elevat preu de l'electricitat a Espanya, un dels més alts de la UE, es tradueix no només en una menor qualitat de vida dels treballadors, sinó que també afecta el conjunt de l'economia, ja que suposa un cost addicional per a les empreses. El consum acumulat de gener a novembre registra una lleu variació positiva en relació amb el mateix període de 2016 (+0,7%), més elevada a les Illes (+0,9%) que al segment productiu (0,5).

La recollida de residus s'ha mantingut estancada a l'octubre, pel retrocés que experimenta la fracció de rebuig (-1,8% interanual), mentre que la selectiva ha augmentat un 2,7% en relació amb un any enrere, amb alces importants a totes les fraccions, especialment la del vidre (+5,6%). L'acumulat dels primers deu mesos de l'any presenta un augment de la recollida (+2% interanual), que ve liderat per la fracció selectiva (+3,3%) i és més moderat en el cas de la fracció resta (+1,2%). Tanmateix, el pes de la selectiva es manté força estancat, situat en el 36,4% dels residus, només 4 dècimes superior al d'un any enrere. La fracció orgànica (+0,3%) representa més del 40% de la selectiva. Si bé poc a poc comença a calar el discurs sobre el canvi de model, de l'economia lineal a la circular, un dels reptes del procés és captar l'interès de les empreses.

Síntesi

PIB

Mercat
de Treball

Empresa

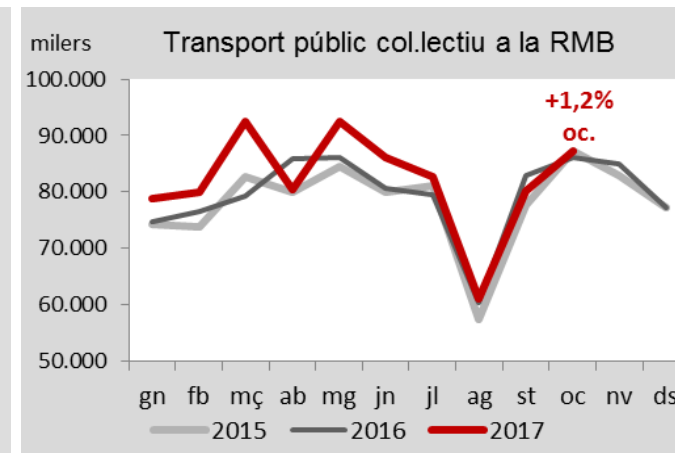
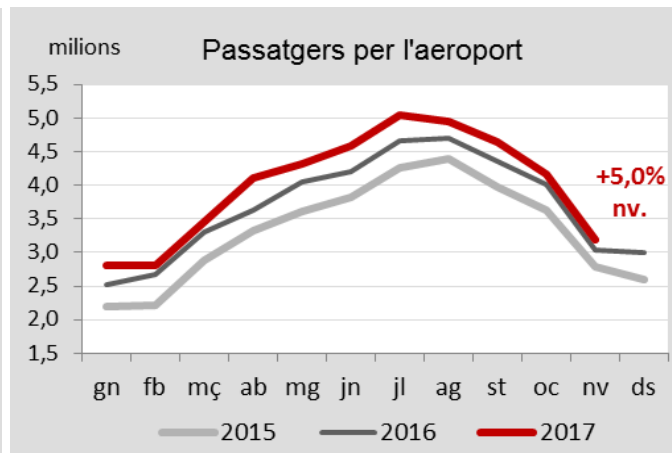
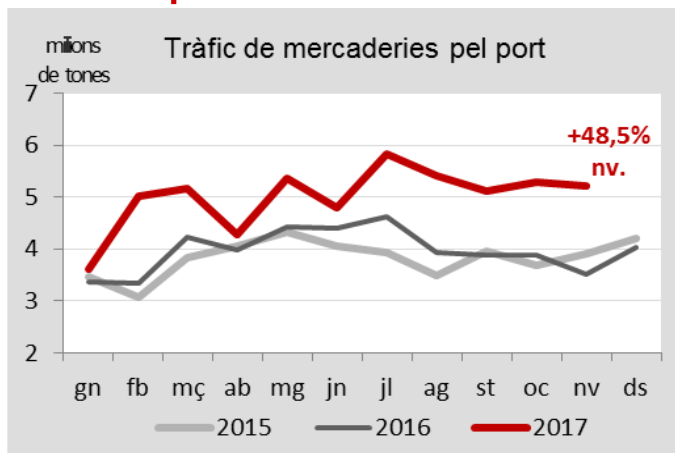
Turisme

Construcció
i immobiliari

Consum

Transports

Transports

El tràfic de transbordament empeny fortament a l'alça la càrrega transportada pel port de Barcelona al novembre. Mes a mes, els registres de moviment de mercaderies han assolit taxes de creixement espectaculars, que reflecteixen un gran dinamisme, sobretot del tràfic de contenidors (que creixen un 57,5%) i dels productes a doll, tant líquids (gas natural, gasolina, productes químics...) com sòlids (fava de soja, potasses, cereals i ferralla). La càrrega general continua sent el segment més important en tones i el que registra taxes de creixement més altes, i d'entre tots els productes compresos en aquesta partida, només vehicles i productes siderúrgics evolucionen a la baixa. Pel que fa a les connexions geogràfiques, la càrrega transportada per les autopistes del mar segueix a l'alça, i d'entre els mercats receptors més dinàmics de les exportacions, destaquen els Emirats Àrabs, Algèria, Japó i Corea del Sud.

Tot i l'alentiment, el trànsit aeroportuari de passatgers continua enfilat, creixent al 5% en una trajectòria d'expansió generalitzada que s'estén a tots els mercats. El domèstic presenta un fort impuls - 5,5%-, un dinamisme del que només s'aparta la línia Barcelona-Madrid. El tràfic amb la UE -que representa un 55% del total- s'ha recuperat del descens de l'octubre i creix un 1,9%, mentre que el de la resta d'internacional segueix recollint l'augment de la capacitat operativa que aporten les noves rutes i destinacions incorporades recentment. Dins d'aquest segment, l'intercontinental creix un 18,3% en l'acumulat, i tancarà a final d'any un quinquenni amb creixement de dos dígits, que representa un notable salt endavant en la posició internacional de la ciutat. Recolzant-se també en l'apertura de mercats que han representat aquestes noves rutes, la càrrega de mercaderies acabarà l'any a una taxa propera al 15% i similar a la del bienni precedent.

El sistema tarifari integrat de l'ATM presenta a l'octubre xifres de viatgers a l'alça a tots els mitjans, amb l'excepció del metro, que retrocedeix per tercer mes consecutiu (-2,3% interanual) i empeny a la baixa el global de TMB (-1,2%), malgrat l'increment de les validacions a la xarxa de Bus TMB (+1,2%). L'acumulat dels primers deu mesos de 2017, un total de 822 milions de viatges, suposa assolir un nou màxim històric per aquest període, amb un increment del 3,8%, després de prop de quatre anys de creixement sostingut. Al llarg de 2017, Rodalies Renfe (+5,4%) i els Tramvies (+5,1%) són els mitjans que encapçalen l'evolució a l'alça en termes relatius. Els viatges en bus (TMB i altres) i FGG augmenten un 3,9% i l'alça més moderada és la que registra el metro (+3%), amb 325,7 milions de validacions, inferior també a la del metro de Madrid (+7,7%). Al novembre entren en funcionament 4 noves línies de la xarxa ortogonal, que suma ja 20 recorreguts.

